

- „Ballada o Wołyniu” to **pierwszy w Polsce** teatralny spektakl sceniczny, który opowiada o ludobójstwie na polskiej ludności Kresów Wschodnich w latach II wojny światowej, popełnionym przez nacjonalistów ukraińskich.
- Ten niezwykle trudny temat, **przez całe dziesięciolecie przemilczany**, a obecnie niestety **nadal zakłamywany**, obchodzi jednak setki tysięcy Polaków: wciąż żyjących świadków tamtych wydarzeń, ich rodziny i ludzi zainteresowanych prawdą historyczną.
- Scenariusz spektaklu korzysta z wątków legendarnej książki wielkiego polskiego pisarza **Włodzimierza Odojewskiego** „**Zasypie wszystko, zawieje**” (za zgodą autora). Wykorzystywane są także oryginalne **świadczenia osób, które przeżyły Zagładę** Polaków na Kresach oraz **stare pieśni** polskie i ukraińskie.
- W latach 1942-1946 Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i Ukraińska Powstańcza Armia (UPA) wraz z zaangażowanymi przez nie wiejskimi bojówkami ukraińskimi wymordowały na Wołyniu i w Galicji oraz nadbużańskim pasie Lubelszczyzny łącznie **ok. 120 tys. Polaków** od niemowląt do starców w około 4300 miejscowościach, niszcząc przy tym kilka tysięcy polskich osiedli i kilkadziesiąt tysięcy gospodarstw.
- Organizacja mordów, ich przebieg, zasięg terytorialny i rozmiary, propagowana przy tym **ideologia nawołująca do wyniszczenia Polaków** jako grupy narodowościowej – niezbitcie świadczą, że była to zamierzona i zorganizowana akcja fizycznej eksterminacji ludności polskiej – w świetle *Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa* z 1948 r, kwalifikowana jako **ludobójstwo**.

Ewa Siemaszko

TEATR NIE TERAZ

(TNT) to **jedyny w Tarnowie i w regionie tarnowskim** teatr reprezentujący **ruch polskiej alternatywy artystycznej**. W latach 80-tych mocno związany z opozycyjną wobec państwa sceną teatru politycznego.

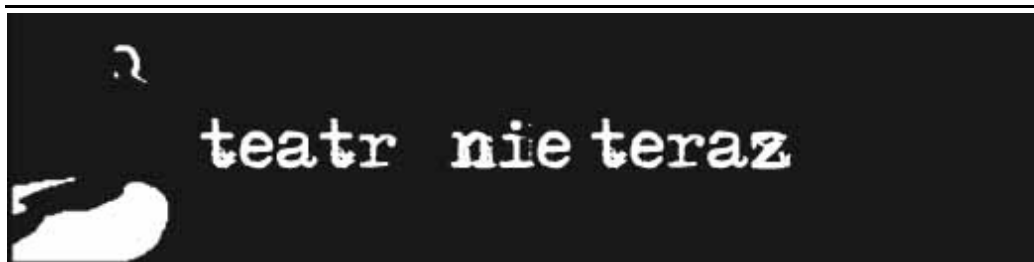
W późniejszych latach TNT **współpracował z najważniejszymi ośrodkami teatru poszukującego**: Instytutem Grotowskiego we Wrocławiu, Ośrodkiem Praktyk Teatralnych Gardzienice, Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richard w Pontederze we Włoszech. Organizował także cykle warsztatowe, przede wszystkim z artystami z Azji – z Singapuru i z Japonii. **Dopracował się własnej metody warsztatowej**, którą promuje poprzez autorskie warsztaty „Teatr dla Tradycji”.

TNT **jest autorem kilkunastu premier scenicznych** (w tym dwóch spektakli z własnymi songami), ale także **działań o charakterze „work in progres”**. TNT **tworzył widowiska uliczne**. Z początkiem lat 90-tych TNT sam był organizatorem w Tarnowie dwóch edycji ogólnopolskiego interdyscyplinarnego festiwalu „Spotkania Teatrów Innych”.

TNT w trakcie swojej długiej działalności artystycznej **był uczestnikiem najważniejszych festiwali teatru poszukującego w Polsce**. W ramach swych artystycznych podróży TNT odwiedził niemal wszystkie regiony Polski, a ponadto **odwiedził kilka krajów Europy** – Ukrainę, Słowację, Niemcy, Szwajcarię, Austrię i Francję.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

zaprasza na spektakl

Ballada o Wołyniu

www.nieteraz.pl

Zapraszamy

(...) „Ballada o Wołyniu”, prócz roli stricte artystycznej, **wypełnia także ważną misję społeczną, edukacyjną, historyczną i moralną.**

(...) Przedstawienie choć tematycznie jest **wielkie i głębokie jak tragedia antyczna**, formalnie ma charakter kameralny. Reżyser opowiada tę dramatyczną, prawdziwą historię ustami trzech kobiet: dwóch Polek i jednej Ukrainki. Teraz, już jako dorosłe kobiety, dają świadectwo, czego doświadczyły, co widziały, gdy były dziećmi.(...)

Tomasz Antoni Żak znalazł **znakomite i adekwatne do tematu rozwiązanie formalne** spektaklu. Ascetyczna scena, bez specjalnych dekoracji. Nie ma tu żadnych inscenizacyjnych fajerwerków, **nie odrywa uwagi widza od tego, co najważniejsze**, czyli od przekazu. Ta ascetyczność sceny tonącej w półmroku, jej plastyczny obraz tworzy klimat pięknie harmonizujący z tematyką przedstawienia. Skromnego i wielkiego zarazem.

Wspaniale, wyraziście, w pełni wiarygodnie poprowadzone role przez Agnę Muralyte (studentka Akademii Teatralnej w Wilnie gra postać Ukrainki), Ewę Tomasik i Magdalenę Zbylut. Wszystkie świadomie używają środków wyrazu czy to poprzez gest, czy mimikę, czy pauzowanie. Świetne role. To w dużej mierze zasługa Tomasza Antoniego Żaka. **Widać tu w pełni perfekcyjną pracę reżysera z aktorem.**

Temida Stankiewicz-Podhorecka, *Ludobójstwo na Polakach wciąż bez kary*,
[Nasz Dziennik, 31 maja 2011, Nr 125 \(4056\)](#)

„Ballada o Wołyniu” to nie tylko zapis faktów, ale też **pełna symboliki opowieść o krwi**, bez której nie istnieje racjonalny przekaz. Pierwsza część spektaklu, to właśnie opowieści o śmierci, przepelnione opisami zbrodni, cierpienia i szaleństwa morderców. (...) Druga część sztuki, to już **pełna poetyki i głębokich metafor** scena po masakrze, w której kobiety próbują zmyć z siebie wspomnienie krwi, a potem dokonują samobiczowania, jakby czuły się winne śmierci najbliższych, winne swojego ocalenia. (...) W końcowej scenie Tomasz Żak daje nam do zapamiętania jeden rekwizyt, którym jest **symboliczny pień ofiarny i wbita w niego siekiera**, która symbolizuje pamięć o wszystkich ofiarach.

Jerzy Reuter, *Ludobójstwo według Żaka*, „Gazeta Krakowska”, 1 lipca 2011

Nostalgiczne **pełne przejmującego smutku i tęsknoty pieśni** ubrane w określoną scenografię – skromną, ubogą wręcz, a przez to nadającą potęgę wymowie spektaklu w jakiś sposób, magiczny siłą swojego utajonego przekazu przenoszą widza w świat pełen niepojętego, niezrozumiałego obcego i wynaturzonego splotu wydarzeń, który zepchnął dwa narody żyjące do tej pory w zgodzie w otchłanie: z jednej strony straszliwej zbrodni co za tym idzie ukrytego, drażącego poczucia winy, z drugiej; męki i zagłady. (...)

Refleksja – to jest główna idea owej sztuki, tak sądzę. **Refleksja nad, przede wszystkim – naszym własnym losem, naszym sumieniem**, naszą nijakością, naszym skłóceniem, niezrozumieniem i jego całkowitym czasami brakiem. Czy i jak można budować cokolwiek w ten sposób? Jak można budować solidnie na fundamentach z piasku i wody?

Lub może już powoli całkowitym braku fundamentów.

Piotr Szelański, *Ballada o zaginionym świecie*, www.bezprzesady.pl, 24 maja 2011

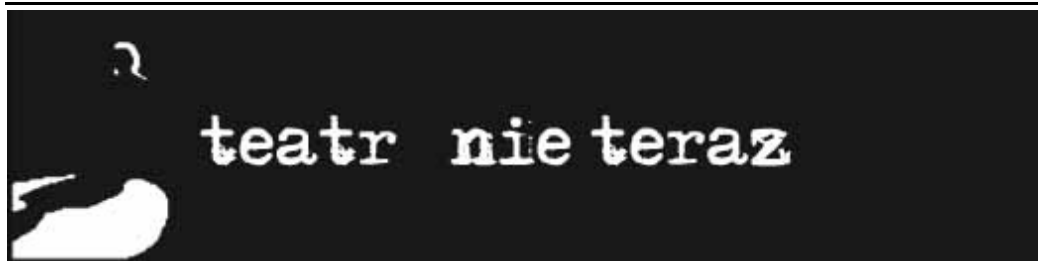
(...) Zaskakuje już tylko przyjęta dla tego dramatu **konstrukcja, przywołująca nawet na myśl telewizyjną „scenę faktu”**, oparta głównie o przejmujące relacje – monologi trzech bohaterek i dochodzące spoza sceny komentarze przesłuchującego je po wojnie oficera.

(...) Reżyser zaufał swoim aktorkom i w ten sposób, dzieląc się dziełem, do którego jako potomek kresowej rodziny był predestynowany, moim zdaniem - wygrał. (...) **Sztuka jest czytelna i zrozumiała dla odbiorców**. To dla mnie wielka ulga, bo nareszcie – za pomocą tego przedstawienia - można zmyzywać na polskiej scenie hańbę dotychczasowej niepamięci o ofiarach wielkiego ludobójstwa.

Piotr Dziża, *Pionierzy mają łatwiej?*, www.inTARet.pl, 11 lipca 2011

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

zaprasza na spektakl

Ballada o Wołyniu

Reżyseria, scenariusz i scenografia:

TOMASZ A. ŻAK

Występują:

AGNIESZKA RODZIK, EWA TOMASIK, MAGDALENA ZBYLUT

Głos 1: **TOMASZ LEWANDOWSKI**

Głos 2 / Narrator: **JERZY PAL**

Technika: **MARCIN MARC**

Plakat: **PAULINA GĘBICA**

Zdjęcia: **ALEKSANDRA ŻAK**

Projekt dotowany przez **Miasto Tarnów**,
zrealizowany przy pomocy **Muzeum Niepodległości w Warszawie**,
Tarnowskiego Teatru im. Ludwika Solskiego
oraz **Stowarzyszenie Upamiętnienia Ofiar**
Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów we Wrocławiu.

Sponsor: **Karpacka Spółka Gazownictwa**.
Specjalne podziękowania dla

ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego, Ewy Siemaszko,
Romualda Niedzielko i Wiesława Tokarczuka.

Prapremiera: 23 i 24 maja 2011 roku,
Muzeum Niepodległości w Warszawie

Premiera: 28 i 29 czerwca 2011 roku,
Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego

Spektakl odbędzie się

w piątek 12 lipca 2013 r. o godz. 18:00

w sali widowiskowej Domu Kultury LSM

w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny